

Palosuojelurahaston erityisavustukset kalustohankkeisiin vuodelle 2024

Palosuojelurahastolain (306/2003) 14 §:n mukaan Palosuojelurahastosta voidaan myöntää lain tarkoituksen toteuttamiseksi rahaston varojen ja vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteissa yleisavustusta ja erityisavustuksia pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille sekä erityisavustuksia kunnille, hyvinvointialueille ja sopimuspalokunnille. (8.7.2022/617).

Kalustohankeavustusta voidaan myöntää sopimuspalokunnille ja muille vastaaville yhteisöille, jotka ovat tehneet palokuntasopimuksen hyvinvointialueiden kanssa, mukaan lukien tehdas-, laitos- ja sotilaspalokunnat. Palomiesyhdistyksille voidaan myöntää avustuksia samoin perustein, kuin sopimuspalokunnille. Yhdistyksellä tulee olla voimassa oleva sopimus hyvinvointialueen kanssa tuettavan toiminnon osalta.

Palosuojelurahaston hallituksen 8.12.2022 tekemän päätöksen mukaan Palosuojelurahasto ei ole avustanut 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden kalustohankkeita. Rahaston 8.12.2023 tekemän päätöksen mukaan kalustohankeavustusta voidaan kuitenkin myöntää hyvinvointialueille 1.1.2024 alkaen väestöhälytinjärjestelmiin.

Hyvinvointialueuudistus ei koske Ahvenanmaata eikä Palosuojelurahaston avustuskäytäntöihin ole tullut muutoksia Ahvenanmaan osalta.

Sopimuspalokunnille myönnettävät avustukset kalustohankkeisiin

Sopimuspalokunnille voidaan tässä haussa myöntää erityisavustusta kalustohankintoihin, joiden kustannukset ovat yli 20 000 euroa (sis. alv). Kalustohankintoihin, joiden kustannukset ovat alle 20 000 euroa (sis. alv), haetaan avustusta sopimuspalokuntien pienavustushaun kautta.

Sopimuspalokunnille myönnettävä kalustoavustus voi olla **enintään 50 %** hyväksyttävistä kustannuksista. Ajoneuvotyyppikohtainen enimmäisavustus on määritelty liitteessä. Avustusta voi hakea sekä uuteen että käytettyyn kalustoon.

Tehdas-, laitos-, ja sotilaspalokuntien osalta avustuksen tarvetta ja määrää harkittaessa huomioon otetaan palokuntasopimuksen veloitteiden täyttäminen ja osuus toiminnasta hyvinvointialueen sopimuspalokuntana. Pääsääntöisesti tehdas-, laitos- ja sotilaspalokunnille voidaan myöntää avustusta 25 % hankkeen hyväksytyistä kustannuksista.

Avustusta voidaan myöntää kalustoon, joka on maksettu aikaisintaan 1.1.2023.

Palosuojelurahasto voi avustaa vain sellaisia sopimuspalokuntien ajoneuvohankintoja, jotka voidaan ajoneuvolain mukaisesti rekisteröidä pelastusautoksi. Sopimuspalokunnille voidaan myöntää avusta ajoneuvolain (82/2021) 30 §:n perusteella kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleva M- tai N-luokan ajoneuvoihin tai miehistöautoon, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa vähintään kahdeksalle henkilölle.

Avustusta voidaan myöntää myös hakuehtojen mukaisen nostolava-auton nostimen tai muun vastaavan työvälineen lakisääteiseen perusteelliseen määräaikaistarkastukseen, joka on Valtioneuvoston asetuksen (403/2008 35 §) mukaisesti suoritettava viimeistään 10 vuoden kuluessa työvälineen ensimmäisestä käyttöönotosta.

Avustuksella hankittavan ajoneuvon tulee täyttää sisäministeriön asetuksen pelastusautoista (818/2010) määräykset ja olla pelastusajoneuvon yleisoppaan määrittelyjen mukainen.

Avustukset hyvinvointialueille

Hyvinvointialueille voidaan myöntää erityisavustusta väestöhälytinjärjestelmiin 1.1.2024 alkaen. Kaluston osalta yksikköhinnan tulee olla vähintään 30 500 euroa. Hälytysjärjestelmää käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Järjestelmän yhteiskustannusten tulee olla kuitenkin vähintään 30 500

euroa, vaikka siihen kuuluvien laitteiden yksikköhinta olisi alle 30 500 euroa ja laitteiden hankinta ajoittuisi usean vuoden ajalle.

Kalustohankkeita koskevat yleisehdot

Palosuojelurahaston myöntämässä valtionavustuksissa omaisuuden käyttöaika sopimuspalokuntien ajoneuvokalustoon on 5 vuotta, kun avustus on myönnetty miehistöauton hankintaan.

Omaisuuden käyttöaika on 10 vuotta, kun avustus on myönnetty kevytyksikön tai raskaan pelastusajoneuvon (esim. sammutusauto) hankintaan. Hyvinvointialueille myönnettyjen väestöhälytinten osalta omaisuuden käyttöaika on 10 vuotta.

Palosuojelurahaston määräämä omaisuuden käyttöaika lasketaan valtionavustuksen maksamisesta. Omaisuuden käyttöajat on määritelty avustuspäätöksessä.

Avustusta haettaessa ja myönnettäessä otetaan huomioon arvonlisäverokustannuksina vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät avustuksen saajan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista avustuksen saaja ei saa palautusta. Mikäli arvonlisäveron luonteesta on epäselvyyttä, hakija on velvollinen selvittämään asian. Hyvinvointialueiden väestöhälytinhankinnoissa arvonlisävero ei ole hyväksyttävä kustannus.

Mikäli hankinnan yhteydessä luovutettavaan kalustoon on saatu Palosuojelurahaston avustus eikä avustuksen käyttöaika ole umpeutunut, aiemmin maksetusta valtionavustuksesta voidaan tehdä takaisinperintä. Takaisin perittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle valtionavustuksen saajalle maksettavasta muusta saman valtionapuviranomaisen myöntämästä valtionavustuksesta. Mikäli luovutettavaan kalustoon ei ole saatu rahaston avustusta tai avustuksen käyttöaika on umpeutunut, kohdellaan kaluston luovutushintaa samoin kuin muuta omarahoitusosuutta. Kaluston luovutus ei tällöin vaikuta avustuksen määrään.

Jos valtionavustus on myönnetty tiettyä valtionavustuspäätöksessä määriteltyä käyttötarkoitusta varten käytettävän omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen eikä omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta luovuttaa toiselle valtionavustuspäätöksessä määrättyinä valtionavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana (Valtionavustuslain 13 §:n 3 mom.)

Palosuojelurahaston avustuksella hankitun ajoneuvon omistus- ja hallintaoikeus saadaan näin ollen rekisteröidä ainoastaan avustuksen saajalle. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa myöskään luovuttaa toiselle avustuspäätöksessä määrättyinä omaisuuden käyttöaikana.

Avustusta ei myönnetä leasingrahoituksen kattamiseen, joten avustettavissa hankkeissa ei voi käyttää leasingrahoitusta rahoitusmuotona.

Palosuojelurahastosta myönnettäviin avustuksiin sovelletaan, mitä palosuojelurahastolaissa (306/2003) ja valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Avustusten hakemiseen, myöntämiseen ja maksatukseen sovelletaan muilta osin, mitä hakuilmoituksessa ja ohjeessa avustuksen hakemisesta Palosuojelurahastosta on määrätty.

Valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot. Valtionavustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta (Valtionavustuslaki 14 §).

Palosuojelurahasto tekee tarkastuskäyntejä myöntämiinsä avustuskohteisiin osana avustuskäytäntöjen valvontaprosessia.

Myönteisen avustuspäätöksen saaneille lähetetään Palosuojelurahastosta ajoneuvoon kiinnitettävä tarra, jossa kaluston todetaan olevan Palosuojelurahaston avustama. Tarra

kiinnitetään näkyvälle paikalle auton koriin, esimerkiksi oveen tai kylkeen. Tarra tulee pitää kalustossa avustuspäätöksessä määritellyn omaisuuden käyttöajan.

Rahasto siirtyy vaiheittain toteuttamaan avustushakua valtionhallinnon yhteisen Haeavustuksia.fi palvelun kautta. Kyseessä on uusi verkkopalvelu, joka tulee kokoamaan kaikki valtionapuviranomaisten järjestämät valtionavustushaut yhteen paikkaan. Syksyllä 2024 avattava kalustohankehaku vuodelle 2025 toteutettaneen Haeavustuksia.fi-palvelun kautta. Haeavutuksia.fi-palvelussa tullaan asioimaan Suomi.fi-valtuuksilla. Tarkemmat ohjeistukset haun osalta annetaan myöhemmin.

Lomakkeet

Hakemukset tulee tehdä kalustohakulomakkeella. [Hakulomake ja hyvinvointialueen lausuntolomake](#) löytyvät rahaston verkkosivuilta. Hakemuslomake tulee täyttää kaikilta osin täyttöohjeen mukaisesti. Kustakin haettavasta kalustoavustuksesta tulee tehdä oma erillinen hakemuksensa ja hakemukseen tulee liittää hakemuslomakkeessa mainitut pakolliset liitteet. Hakijan tulee pyytää hankintaan hyvinvointialueen lausunto ja jokaiseen hakemukseen tulee liittää kyseistä hanketta koskeva kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma. Liitteet ovat hakemuskohtaisia.

Lomakkeet täytetään ja tallennetaan sähköisesti (Word-muodossa) ja toimitetaan liitteineen sähköpostitse oman alueen aluehallintovirastoon. Sähköposti tulee nimetä seuraavasti: Hakijaorganisaation nimi, hankkeen nimi, kalustohankehakemus 2024. Sähköpostiviestissä tulee ilmoittaa sähköpostissa olevat liitetiedostot sekä yhteyshenkilön ja organisaation täydelliset yhteystiedot.

Mikäli asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä, hakemusta ei tarvitse tulostaa ja allekirjoittaa. Hakemuksen allekirjoituskenttään tulee kuitenkin täyttää paikka, aika sekä hakijan nimi ja virka-asema.

Aluehallintovirastoja pyydetään valvomaan, että hakijat käyttävät oikeaa lomaketta ja että vaadittava lausuntolomake ja pakolliset liitteet toimitetaan hakemuksen mukana.

Kalustohankkeita 2024 koskevat hakuajat

Kalustohankehakemukset tulee toimittaa oman alueen aluehallintovirastolle ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle näiden antamaan määräaikaan mennessä. Palosuojelurahasto pyytää, että hakijoiden tasapuolisen kohtelun vuoksi aluehallintovirastot noudattaisivat yhteistä määräaika.

Palosuojelurahasto suosittelee kalustohankkeiden määräajaksi 9.2.2024.

Hyvinvointialueiden tulee asettaa alueensa kalustohankehakemukset perusteltuun tärkeysjärjestykseen sopimuspalokuntien ja hyvinvointialueiden osalta, mikäli alueelta on enemmän kuin yksi kalustohankehakemus ja toimittaa tieto järjestyksestä aluehallintovirastoon.

Kuultuaan hyvinvointialueita aluehallintovirastojen ja Ahvenanmaan maakunnan hallituksen tulee asettaa oman alueensa kaikki kalustohankehakemukset perusteltuun kiireellisyysjärjestykseen. Aluehallintovirastojen ja Ahvenanmaan maakunnan hallituksen tulee toimittaa hakemukset Palosuojelurahastolle sähköpostitse viimeistään 1.3.2024 osoitteeseen psr.sm@govsec.fi.

Jos viranomaiselle toimitettu asiakirja on puutteellinen, viranomaisen on hallintolain 22 §:n 1 momentin mukaan kehotettava lähettäjää määräajassa täydentämään asiakirjaa, jollei se ole tarpeetonta asian ratkaisemiseksi. Asiakirjan lähettäjälle on ilmoitettava, miten asiakirjaa on täydennettävä. Asianosainen voi myös hallintolain 22 §:n 3 momentin mukaisesti omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja.

Täydennykset tulee toimittaa rahastoon kalustohankkeiden osalta viimeistään 8.3.2024, jotta ne voidaan huomioida hakemusten käsittelyssä. Hakijan on kuitenkin hyvä huomioida, että aluehallintoviranomaiset asettavat hakemukset kiireellisyysjärjestykseen heille toimitettujen asiakirjojen pohjalta.

Aluehallintovirastoja pyydetään tiedottamaan hakumenettelystä ja -aikataulusta hyvinvointialueita ja toimittamaan tiedote myös Palosuojelurahastolle. Hyvinvointialueita pyydetään ohjeistamaan alueensa sopimuspalokuntia hakumenettelystä ja -aikataulusta.

Päätökset kalustohankkeista tehdään rahaston hallituksen kokouksessa toukokuussa 2024. Päätösluettelo julkaistaan rahaston verkkosivuilla. Päätökset lähetetään sähköisesti tiedoksi avustuksen hakijoille.

Tiedusteluihin vastaa Palosuojelurahaston sihteeristö, sähköposti psr.sm@gov.fi sekä pääsihteeri Johanna Herrala, johanna.herrala@gov.fi, puh. 0295 488 460 ja erityisasiantuntija Ira Nikoskinen, ira.nikoskinen@gov.fi, puh. 0295 488 285.

Helsingissä 8.12.2023

Palosuojelurahaston hallitus

Tiedoksi

SM/Pelastusosasto

Aluehallintovirastot

Hyvinvointialueet

Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Liite

Kalustohankintojen enimmäisavustukset sopimuspalokunnille vuonna 2024

Avustus voi olla enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Kalustohankintojen enimmäisavustukset vuonna 2024 ovat seuraavat:

	Enimmäisavustus, euroa
Miehistö-, miehistö/ensivasteauto	25 000
Kevytyksikkö (operatiivisessa käytössä oleva kärkiyksikkö, kevyt sammutusauto tai vastaava)	50 000
Säiliöauto (ei miehistötilaa)	60 000
Sammutusauto, säiliösammutusauto	70 000
Nostolava-auto /raivausauto, palovene jne.	75 000